

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

BRNO 1975

mus ausgefüllt war, von Südwesten war in unmittelbarer Nähe der Getreidegrube eine Grube mit dem Skelett eines Rindes. Knapp bei der Nordseite des südlichen Gemäuers des Wohnraumes gelegt worden. Die Entstehung der Grube fällt also zeitlich zwischen die Zeit der Existenz des ersten Fundamentes und der Entstehung des zweiten Fundamentes und des Hausflures, als der unterirdische Hohlraum bereits vergessen war. Zu dieser Baumänderung kam es höchstwahrscheinlich nach einem von den zahlreichen Bränden, durch die das Anwesen in der Vergangenheit betroffen war. Die Analyse der weiteren Historie des Anwesens im Hinblick auf die Reihenfolge der deutschen Besitzer /1652-1811 Familie Lang, 1811-1964 Kopr/ sowie auf die Grundrissentfaltung des Anwesens zeigt, dass die Grube zur Zeit des Dreissigjährigen Krieges entstehen konnte. Ihre Kapazität entspricht dem Lagern einer Menge an Getreide, das unter den damaligen Bedingungen zur Ernährung einer Familie ein Jahr hindurch genügen durfte.

Im Vergleich der weiteren zugänglichen Materialien gelangte der Autor dieses Berichtes zu der Ansicht, dass man Getreidegruben unterscheiden muss, die die Funktion eines Speichers vermutlich für ein gemeinsames Lagern von Getreide hatten und Getreidegruben mit einer heimlichen Funktion, die zur Zeit einer Gefährdung als Lager für eine eiserne Reserve an Getreide bestimmt waren. In diesem Zusammenhang werden auch einige bisher unpublizierte Getreidegruben in den umliegenden Gemeinden angeführt.

NÁLEZ OBILNÍ JÁMY V HULÍNĚ

/ okr. Kroměříž /

Josef Bláha, OSSPPOP, Olomouc

V březnu r. 1971 nalezl A. Rozehnal při rádkování brambor na parc. č. 649 velmi dobře zachovalou obilní jámu, jejíž hloubka činila 330 cm. Jáma je zhruba hruškovitého tvaru a vytesána byla do sprásovitěho podloží. Při jejím průzkumu bylo nalezeno pouze několik uhlíků a drobné střípky keramiky, náležející do 17. - 18. stol.

Fund einer Getreidegrube in Hulín /Bez. Kroměříž/. Im März 1971 fand A. Rozehnal beim Kartoffellegen auf der Parz. Nr. 649 eine sehr gut erhaltene Getreidegrube, deren Tiefe 330cm betrug. Die Grube ist ungefähr birnenförmig und war in das lössliegende eingetieft. Bei ihrer Untersuchung fand man lediglich einige Holzkohlestückchen und kleine Keramikscherben, die in das 17. - 18. Jahrhundert gehören.

NÁLEZ DVOU NÁHROBNÍCH DESEK V OLOMOUCI

/ okr. Olomouc /

Václav Burian, Vlastivědný ústav, Olomouc

Koncem listopadu 1974 byly v průběhu reinstalace elektrického vedení v proboštském kostele sv. Mořice v Olomouci přechodně rozebrány barokové stally po stranách gotického presbytáře. Pod severními stallami byla v úrovni dlažby objevena kamenná náhrobní deska spolu se dvěma zlomky další obdobné památky. Deska ležela severojižním směrem, užší záhlavní stranou těsně při hlavním zdivu, 50 cm východně od přípory mezi severní lodí a presbytářem. Oba další zlomky ležely při její východní straně. Na nález upozornil dr. Emil Pluhař, který také zjistil předběžným průzkumem, že deska není na původním místě, protože nekryla hrob, ale spočívala nad klenbou jedné z krypt v podzemí kostela.

Deska má rozměry 86 x 195,5 x 11 cm /váha pískovce cca 444 kg/, povrch její líce je však natolik sešlapán, že jen ztěží je možno přečíst některé části textu vytesaného do hloubky a pouze v obryse je patrný šlechtický znak nad středem desky, po jehož stranách je ve čtyřúhelníkových plochách vyryto datování 1702, v rozích plochy mimo oválný věnec lemující znak se čtyřikrát opakují symboly smrti, lebky se dvěma zkříženými kostmi, celý reliéf je orámován jednoduchou lištou.

Textová část náhrobníku představuje typickou barokní montáž starozákonních citátů provedených kapitálou /řádky jsou v přepise odděleny šikmou čarou/: SVB VMBRA ILLIVS /QVEM DESIDERAVERAM / SEDI (1) / ECCE / NVNC IN VMBRA MORTIS IN PVLVERE (2) / ET / IN PACE IN IDIPSVM / DORMIAM ET REQUIESCAM (3) / 17 / znak / O2 / HAEC REQUIES MEA IN SAECVLVM SAECVLI / HIC HABITABO / QVONIAM ELEGI EAM (4) / HIS VMBRIS / SALTEM VOS AMICI MEI (5) / REQUIEM AETERNAM / ET CVM ELISAEA COMPLETVS ERIT (6) / SPIRITVS DICITE : / PVLLVLENT OSSA DE LOCO SVO (7) / SICVT OSSA OLIVARVM (8).

Rekonstrukce těžce porušeného textu usnadnilo srovnání s přepisem ve sbírce J.P. Cerroniho / rukopis z r. 1805 / 9/, která v rukopisech z let 1799 a 1805 zachycuje z oblasti kostela sv. Mořice asi 80 epigrafických záznamů / 10/. O deset roků později přepsal tehdy patrně ještě čitelný text do kostelního inventáře také probošt E. Sztaray / 11/. Tohoto druhého pramene využil historik kostela prof. dr. Bohumil Zlámal / 12/, který Sztarayův přepis otiskl r. 1939, takže se nakonec ukázalo, že jde o náhrobní kámen vcel-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská

Na titulním listě : stříbrná spona z doby stěhování národů ze Šakvic

Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI-73332

Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné